

TIELT-WINGE WORKSHOP 2

Verslag

Livia De Clercq
Antwerp Management School

Verslag Duurzaamheidsstuurgroep

0. Praktisch

Workshop 2 van de Sustatool vond plaats op 22 november 2018, in de polyvalente zaal van het gemeentehuis. Het doel van deze workshop was kennismaking met de thema's van de Sustatool voor lokale besturen, prioritering binnen deze thema's, kennismaking met de SDG's en opstellen van een materialiteitsmatrix voor de organisatie.

Leden Stuurgroep

Afgevaardigde uit schepencollege	Vert. organisatiebeheersing
Rudi Beeken RBeeken@tielt-winge.be	Natalie Vansweevelt natalie.vansweevelt@tielt-winge.be
Vert. managementteam	Vert. financiële dienst
Kurt Yskout KYskout@tielt-winge.be	Katia Valvekens, Ludo Verdonck KValvekens@tielt-winge.be
Duurzaamheidsambtenaar	Vert. welzijn
Johan Massart JMassart@tielt-winge.be	Jeannine Coeckaerts, Daisy Willems ludo.verdonck@ocmw.tielt-winge.be
Vert. HRM	Vert. technische dienst
Kizzy Kiesecom kkiesecoms@tielt-winge.be	Katrien Van Robaey, Inge Salaets KVanRobaey@tielt-winge.be
Vert. sociale dienst/vluchtelingen	Vert. communicatie
Niki Reynders niki.reynders@ocmw.tielt-winge.be	Bart Van de Laar BVanDeLaar@tielt-winge.be
Vert. cultuur/vrije tijd	
Piet Celis PCelis@tielt-winge.be	

Aanwezig gemeente Tielt-Winge: n/a

Aanwezig AMS: Livia De Clercq en Remco Lenstra

1. Sustatool thema's voor lokale besturen

Zoals in de Sustatool voor KMO's wordt gewerkt met 15 thema's die betrekking hebben op de hele organisatie.

Deze thema's worden geclusterd in drie niveaus: procesniveau, organisatieniveau en beleidsniveau.

Figuur: eerst kijken we vanuit de sustatool naar de organisatie (waar zijn er quick wins of grote structurele problemen) waarna we vanuit de organisatie naar de SDG's kijken (hoe willen we de organisatie uitdragen).

PROCESNIVEAU	AANBOD/ KERNPROCESSEN 1	ONDERSTEUNENDE PROCESSEN 2	STRATEGISCHE PROCESSEN 3	DUURZAAM AANKOPEN 4	ZORG VOOR DE BURGER/KLANT 5
ORGANISATIENIVEAU	ORGANISATIE- BEHEERSING 6	ETHIEK 7	MEDEWERKERS 8	COMMUNICATIE 9	STAKEHOLDERS 10
BELEIDSMATIG NIVEAU	ENERGIE EN GRONDSTOFFEN 11	MOBILITEIT EN OPENBARE RUIMTE 12	MILIEU 13	GEZONDHEID EN VEILIGHEID 14	SOCIALE INCLUSIE 15

Eerste cluster: procesniveau

1. Aanbod/kernprocessen

Het thema AANBOD omvat alle producten en diensten die de organisatie in haar portfolio heeft. Een product of dienst wordt enerzijds gedefinieerd door de levensduur, maar anderzijds ook door de functievervulling, de behoefte die het invult. Dit thema beoogt producten of diensten te ontwikkelen die zo goed mogelijk op de behoeften van de burgers afgestemd zijn, een beperkte ecologische impact hebben en een lange levensduur voorop stellen.

2. Ondersteunende processen

Ondersteunende processen zorgen ervoor dat binnen de organisatie de kernprocessen (thema 1 Aanbod) tot een goed einde kunnen worden gebracht door middel van de nodige medewerkers, infrastructuur, ICT, etc.

3. Strategische processen

De managementprocessen zijn deze processen die de organisatie sturen, ervoor zorgen dat de doelen worden gedefinieerd en de koers wordt uitgezet. Voor lokale besturen gaat dit voornamelijk over de beleidscyclus, het opstellen van het meerjarenplan, de concretisering ervan in budgetten, etc.

4. Duurzaam aankopen

Het thema DUURZAAM AANKOPEN heeft betrekking op de aankoop van goederen en diensten die rechtstreeks of onrechtstreeks nodig zijn voor de werking van de organisatie. Het thema wordt breed opgevat en loopt van grondstoffen tot kantoormateriaal, wagenpark tot onderaannemers.

Transparante communicatie met leveranciers leidt tot procesverbetering en een efficiënter en gunstiger aankoopbeleid.

5. Zorg voor de burger/klant

Het thema ZORG VOOR DE BURGER/KLANT omvat zowel de impact die het product/de dienst heeft op de veiligheid, omgeving en privacy van de burger als de impact van de burger op het product- of dienstgebruik.

Tweede cluster: organisatieniveau

6. Organisatieontwikkeling

Overeenkomstig de bepalingen van het Decreet Lokaal Bestuur moeten lokale overheden een systeem uitwerken rond ORGANISATIEBEHEERSING. Bovenop de decretaal opgelegde verplichtingen, moet de focus liggen op continue verbeteringen.

Een belangrijk onderdeel van dit thema is LEAN dat verwijst naar werkwijzen die erop gericht zijn maximale waarde voor de burgers te genereren en verspilling te vermijden, waardoor de operationele kosten dalen en het resultaat verbetert.

7. Integere overheid

Het thema ETHIEK heeft betrekking op de formele en informele waarden, normen, opvattingen en structuren die gelden binnen de organisatie. Het omvat ook de manier waarop medewerkers met elkaar en met leidinggevendenden omgaan.

Transparantie en duidelijke waarden en normen zijn belangrijk in de preventie van corruptie en ongeoorloofde praktijken, maar ook voor een goede werksfeer.

8. Medewerkers

MEDEWERKERS zijn essentieel voor het goed functioneren van de organisatie. Een organisatie die tracht duurzaam te zijn, kan dan ook niet om dit thema heen. Onder medewerkers worden niet enkel vaste medewerkers begrepen, maar ook mensen die worden ingeschakeld in het kader van een tijdelijke samenwerking, een stageovereenkomst, etc.

9. Communicatie

COMMUNICATIE is een containerbegrip: het doel is de medewerkers (intern) en de andere stakeholders (extern) te informeren over alles wat er binnen de organisatie gebeurt.

Een goede communicatie draagt bij aan het optimaal functioneren van de organisatie, maar ook aan het voorkomen van oneerlijke praktijken.

10. Stakeholders

STAKEHOLDERS of belanghebbenden zijn mensen, groepen of entiteiten die beïnvloed worden door de bedrijfsvoering of die er een invloed op kunnen hebben. Het gaat in eerste instantie om burgers/klanten, personeel, mandatarissen, verenigingen, leveranciers en verder om de lokale buurt, de regio, sectorfederaties, sociale partners etc. Tenslotte is ook het milieu een stakeholder.

Derde cluster: beleidsniveau

11. Energie en grondstoffen

Het thema ENERGIE omvat elke vorm van energieverbruik en -opwekking binnen de organisatie (met uitzondering van de energie voor transport en distributie). Allereerst wordt gepoogd zo weinig mogelijk energie te verbruiken, daarna wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van hernieuwbare energie en tot slot wordt energieverbruik uit fossiele brandstoffen zo efficiënt mogelijk georganiseerd.

12. Mobiliteit en openbare ruimte

Het thema mobiliteit en openbare ruimte heeft betrekking op de vele uitdagingen waarmee lokale besturen worden geconfronteerd op het vlak van inrichting van het openbaar domein. Een groeiende bevolking en een steeds uitbreidend takenpakket zorgen voor grotere druk op de beschikbare ruimte. De manier waarop het openbaar domein is ingericht heeft gevolgen voor de manier waarop burgers zich (kunnen) verplaatsen en op welke manier verschillende functies naast elkaar kunnen worden ingevuld.

13. Milieu

Het thema MILIEU-IMPACT is gericht op de overlast die de organisatie of gemeente/stad veroorzaakt voor omgeving en milieu. Deze overlast kan zijn oorsprong vinden in diverse aspecten zoals afval, geluidspollutie, bodemvervuiling, emissies, afvalwater en geurhinder.

14. Gezondheid en veiligheid

Als organisatie dient men in te staan voor de VEILIGHEID van alle stakeholders, in het bijzonder van de medewerkers. De nadruk ligt hierbij op preventieve maatregelen die zowel betrekking hebben op het fysieke als op het psychische welbevinden.

15. Sociale inclusie/betrokken bij de gemeenschap

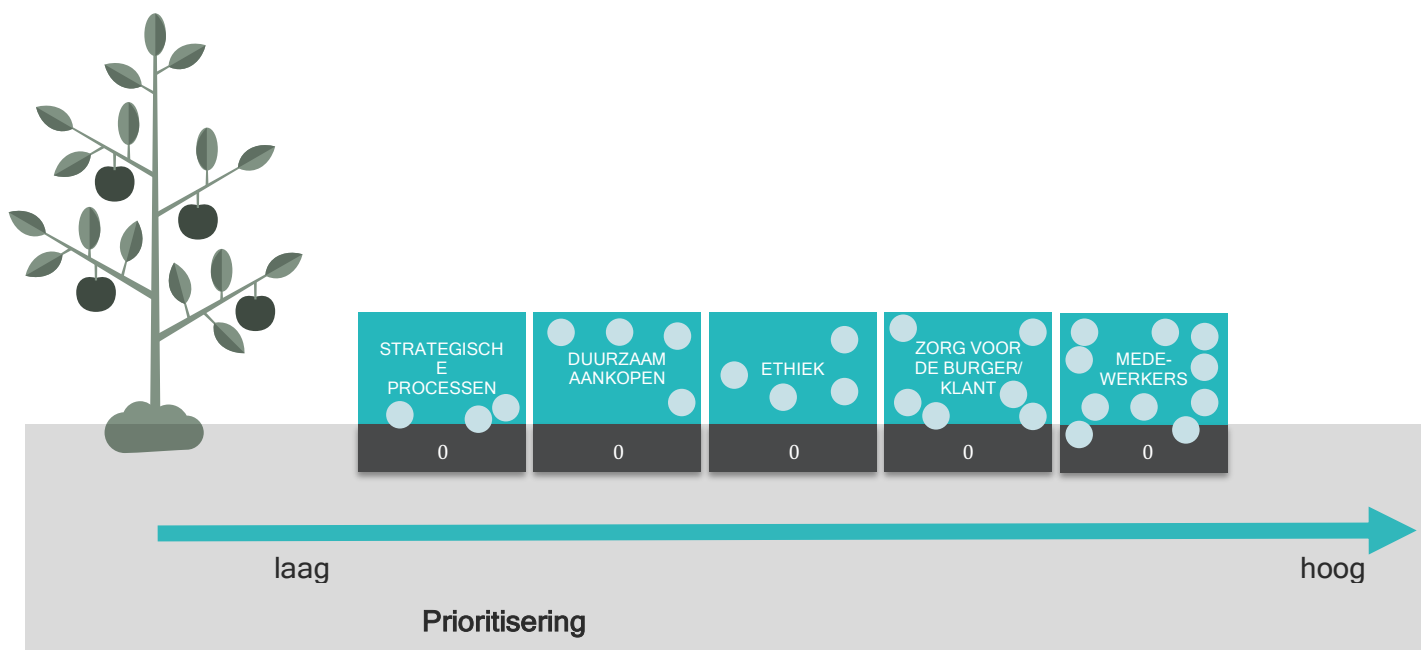
Als lokaal bestuur staat men het dichtste bij de burgers, verenigingen en andere stakeholders; het is dan ook een kerntaak van elk lokaal bestuur om ervoor te zorgen dat iedereen kan participeren in de maatschappij. Deze kerntaak wordt nog benadrukt door het decreet Lokaal Bestuur dat door de integratie van gemeente en OCMW wil zorgen voor de realisatie van een maximaal geïntegreerd sociaal beleid.

2. Resultaten workshop 2: keuze thema's

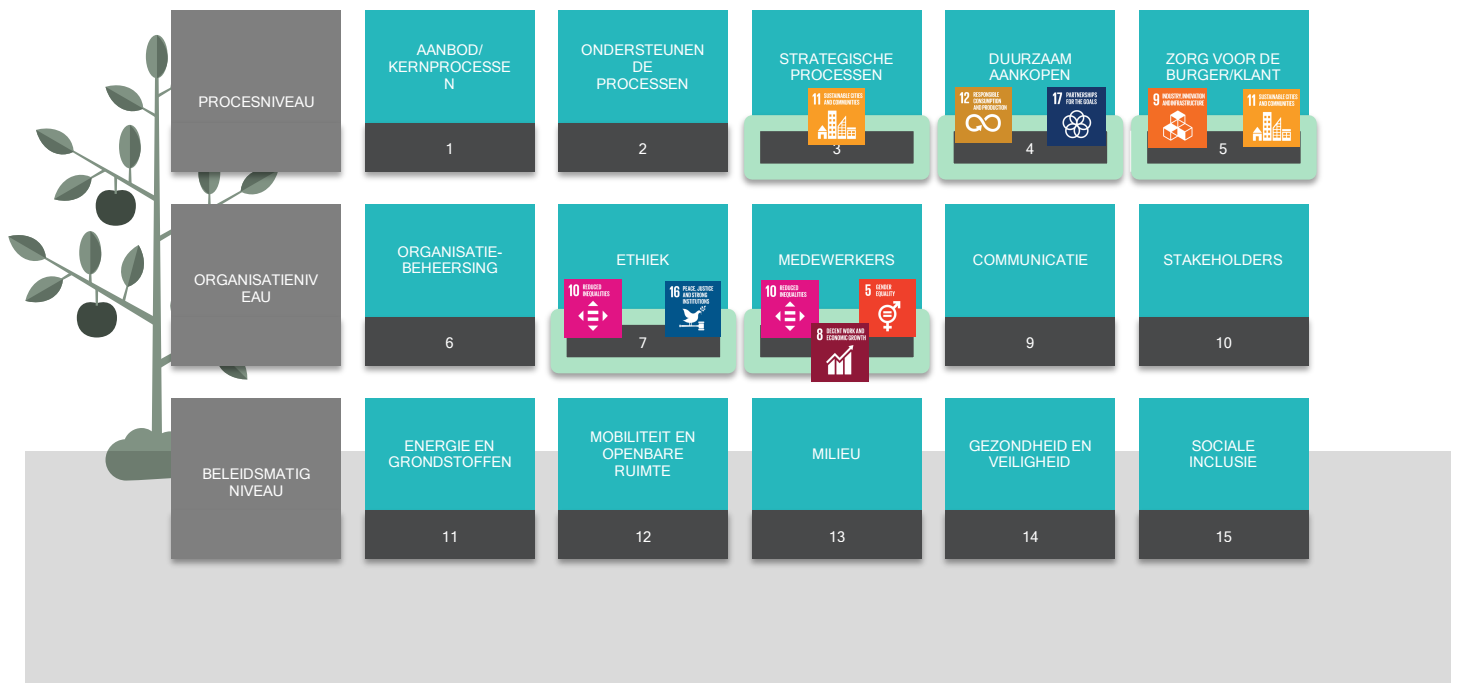
Selectie thema's

De deelnemers overleggen in kleine groepjes over de thema's en het belang ervan voor de organisatie. Ieder ontvangt drie stickers die kunnen worden toegekend aan de voorkeurthema's. Dit geeft het volgende resultaat

Thema	Aantal stemmen
Aanbod/Kernprocessen	0
Communicatie	0
Mobiliteit en openbare ruimte	0
Strategische processen	3
Duurzaam aankopen	4
Ethiek	4
Energie en grondstoffen	0
Gezondheid en veiligheid	0
Zorg voor de burger/klant	6
Medewerkers	10

Twee thema's hebben een duidelijke voorkeur; daarna volgen er 3 thema's met 4 of 3 stemmen. Teneinde duidelijker te prioriteren wordt hierna ook op basis van de SDG's geprioriteerd. Door een combinatie van beide methodes zouden de meest opportune thema's duidelijk moeten worden.

N.B. Op voorhand werden de SDG's gelinkt aan de Sustatool thema's, op basis hiervan zouden volgende SDG's prioritair zijn:

SDG 5: Bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes.

SDG 8: Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen.

SDG 10: Dring ongelijkheid in en tussen landen terug

SDG 11: Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam

SDG 12: Verzeker duurzame consumptie-, en productiepatronen

SDG 16: Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame

ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen.

SDG 17: Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling.

3. SDG's

Met de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling en de daaraan gekoppelde 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), bevestigde de internationale gemeenschap in 2015 haar engagement ten aanzien van duurzame ontwikkeling. 193 lidstaten hebben zich ertoe verbonden om in een geest van partnerschap en vrede te werken aan een duurzame economische groei, sociale inclusie en milieubescherming.

De Agenda gaat verder dan enkel woorden. Ze legt een concreet actieplan voor. Traditiegetrouw bekeek de VN duurzame ontwikkeling op drie niveaus: sociale inclusie, economische groei en het beschermen van het milieu. De Agenda 2030 verrijkt het concept door er twee belangen aan toe te voegen, namelijk partnerschap en vrede. Echte duurzaamheid bevindt zich dus in de kern van de vijf dimensies. Voor het bereiken van doelstellingen rond de vijf P's, mensen (people), welvaart (prosperity), planeet (planet), partnerschap (partnership) en vrede (peace), moedigt de VN ons hierbij aan om forse en hervormende stappen te zetten die noodzakelijk zijn om de wereld op die manier duurzaam te maken.

Developed in collaboration with TROLLBACK COMPANY | TheRollback.com | +31 20 528 1010
For queries or usage, contact: info@rollback.com | Non-official translation made by UNICEF Bureau (December 2015)

SDG 1: Beëindig armoede overal en in al haar vormen.

SDG 2: Beëindig honger, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en promoot duurzame landbouw.

SDG 3: Verzeker een goede gezondheid en promoot welvaart voor alle leeftijden.

SDG 4: Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen.

SDG 5: Bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes.

SDG 6: Verzeker toegang en duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen.

SDG 7: Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen.

SDG 8: Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen.

SDG 9: Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie.

SDG 10: Dring ongelijkheid in en tussen landen terug.

SDG 11: Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.

SDG 12: Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen.

SDG 13: Neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden.

SDG 14: Behoud en maak duurzaam gebruik van de oceanen, de zeeën en de maritieme hulpbronnen.

SDG 15: Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijn- vorming en landdegradatie, draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe.

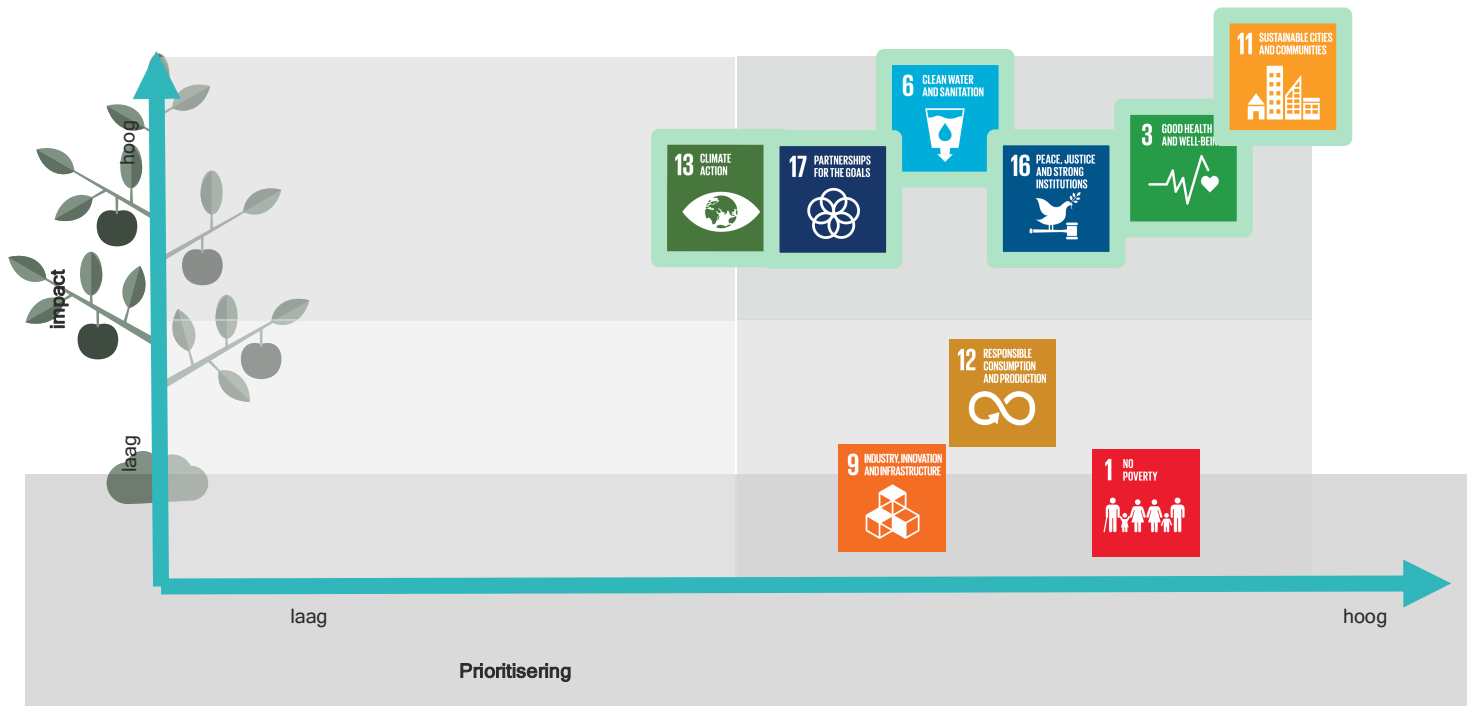
SDG 16: Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzekert toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen.

SDG 17: Versterk de middelen tot implementatie van de SDG's en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling.

4. Resultaten workshop 2: keuze SDG's

Om na te gaan welke de SDG's zijn waarop de organisatie prioritair moet inzetten, wordt een materialiteitsmatrix opgesteld, waarbij op de horizontale as de SDG's worden gerangschikt naargelang de impact die de organisatie kan hebben op de verwezenlijking ervan. Op de verticale as worden vervolgens de SDG's waarop de organisatie impact heeft (top 8) gerangschikt naargelang de impact van de SDG's op de stakeholders. Dit zodat de SDG's waarop de organisatie weinig impact heeft achterwege worden gelaten.

Deze oefening werd in kleinere groepen uitgevoerd, wat resulteerde in twee verschillende matrices. De door de deelnemers gemaakte keuzes werden besproken, gemotiveerd en bediscussieerd. Dit resulteert in volgende matrix.

Het resultaat van deze oefening toont aan hoe relevant en significant de SDG's zijn voor lokaal bestuur Tielt-Winge. In een eerste fase kan worden ingezet op de SDG's die relevant zijn voor de stakeholders en waarop men als organisatie een zekere impact heeft. Daarna kan worden gefocust op de SDG's waarop men als organisatie een zekere impact heeft, maar die minder belangrijk zijn voor de stakeholders.

Op basis van deze oefening kan eerst worden ingezet op:

SDG 3: Verzeker een goede gezondheid en promoot welvaart voor alle leeftijden

SDG 6: Verzeker toegang en duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen

SDG 11: Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam

SDG 13: Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden

SDG 16: Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen.

SDG 17: Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling.

Door de combinatie te maken van de thema's en de SDG matrix, worden de thema's strategische processen, communicatie, milieu, gezondheid en veiligheid en duurzaam aankopen prioritair. Deze thema's zijn geselecteerd op basis van de aanwezigheid van de SDG's.

